

دستور العمل تنقيح قوانین و مقررات قضایی

جناب آقای اکبرپور رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور تصویر دستورالعمل شماره ۱۰۰/۹۴۸۱۷/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۷/۱۰ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص «تنقیح قوانین و مقررات قضایی» جهت استحضار به پیوست ایفاد می‌گردد. مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - دکتر محسن محدث شماره ۱۰۰/۹۴۸۱۷/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۷/۱۰ دستورالعمل تنقیح قوانین و مقررات قضایی در اجرای بند ۱۵ سیاست‌های کلی نظام در خصوص امنیت قضایی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵، بند «الف» ماده ۳۸ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و جزء «ج» ماده ۱۱۳ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی و به منظور تسریع و نظام‌مند کردن تنقیح قوانین و مقررات در قوه قضائیه، «دستورالعمل تنقیح قوانین و مقررات قضایی» به شرح مواد زیر است: فصل نخست: تشکیلات و وظایف ماده ۱- به منظور ارزیابی و تنقیح قوانین و مقررات قضایی «اداره کل تنقیح قوانین و مقررات» در معاونت حقوقی قوه قضائیه که از این پس اداره کل نامیده می‌شود تشکیل و عهده دار وظایف زیر است: الف- آسیب شناسی و ارزیابی مستمر قوانین و مقررات موضوع این دستورالعمل و اقدام لازم در خصوص تنقیح آنها؛ ب- تهیه درختواره قوانین و مقررات، تبیین تعداد و دامنه موضوعات (کدهای) تنقیحی و تعیین اصول ضوابط و فنون ناظر بر تنقیح شکلی و ماهوی قوانین و مقررات و تدوین قانون جامع ضمن همکاری مشترک با بخش‌های مرتبط در معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی و معاونت حقوقی ریاست جمهوری؛ پ- تهیه ضوابط مربوط به تهیه و انتشار مجموعه قوانین و مقررات با هماهنگی بخش‌های مرتبط در قوای دیگر و روزنامه رسمی کشور؛ ت- تهیه پیش‌نویس لوایح و مواد تنقیحی؛ ث- شناسایی موارد نیازمند وضع قوانین و مقررات یا بازنگری آن و اعلام به مراجع مرتبط؛ ج- تنقیح آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و سایر مصوبات مربوط به قوه قضائیه؛ چ- ارائه گزارش ادواری و موردی تنقیح قوانین و مقررات به معاون حقوقی قوه قضائیه؛ ماده ۲- تشکیلات اداره کل با پیشنهاد معاونت حقوقی و تأیید معاونت راهبردی تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد. ماده ۳- اداره کل مکلف است با نظارت و ارزیابی مستمر قوانین و مقررات قضایی نسبت به تنقیح موارد زیر اقدام نماید: الف- قوانین و مقررات مرتبط با جرایم و مجازات‌ها؛ ب- قوانین و مقررات مربوط به آیین دادرسی مراجع قضایی؛ پ- تمامی آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و سایر مصوبات مربوط به قوه قضائیه؛ ت- سایر قوانین و مقررات که در اجرای تفاهم‌نامه بین قوای سه‌گانه قوه قضائیه عهده‌دار انجام آن می‌شود. ماده ۴- اداره کل می‌تواند به منظور دسترسی قضات و عموم جامعه به متن صحیح و منقح قوانین و مقررات معتبر و آرای وحدت رویه نسبت به تهیه مجموعه‌های تنقیح شده موضوعی به صورت مکتوب یا الکترونیکی به همراه پیشینه تقنینی و اطلاعات مربوط به شناسنامه قانون، قوانین و مقررات مرتبط آرای قضایی و نظرات تفسیری و مشورتی مرتبط با هر ماده و جدول تاریخی آرا و نظرات مشورتی اقدام کند. ماده ۵- به منظور بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در امر تنقیح و کسب نظرات و پیشنهادها صاحب نظران در این زمینه، مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه مکلف است با همکاری اداره کل نسبت به طراحی و راه اندازی سامانه الکترونیکی تنقیح اقدام کند. فصل دوم: کمیسیون‌های تنقیح ماده ۶- جهت بهره‌گیری از نظرات کارشناسی کمیسیون‌های تنقیح در محل اداره کل تشکیل می‌شود. تعداد کمیسیون‌ها و مهلت اقدام آنها به تناسب میزان و نوع کار با پیشنهاد مدیرکل و تصویب معاونت حقوقی قوه قضائیه می‌باشد. تبصره- شیوه انتخاب اعضا، ترکیب آنان، آیین کار، نحوه پرداخت حق‌الزحمه همان است که در آیین‌نامه کارگروه‌های مشورتی اداره کل حقوقی آمده است. ماده ۷- چنانچه در تهیه لوایح تنقیحی در مواردی نیاز به همکاری قوای دیگر باشد با ایجاد کمیسیون‌های مشترک نسبت به تنقیح و تهیه پیش‌نویس لایحه مورد نیاز اقدام می‌شود. ماده ۸- دبیر هر کمیسیون از قضات یا کارشناسان مجرب اداره کل توسط مدیرکل انتخاب می‌شود و انجام امور دبیرخانه‌ای هر کمیسیون از قبیل ارسال دعوت‌نامه و مستندات تهیه صورت جلسات ثبت و ضبط گزارش‌ها و مستندات و گزارش وضعیت حضور اعضا به مدیرکل را بر عهده دارد. ماده ۹- در مواردی که دستور کار کمیسیون‌های تنقیح قوانین و مقررات مرتبط با یکی از سازمان‌ها، مراکز یا واحدهای قوه قضائیه باشد نماینده آن دعوت می‌شود و با حق رأی در جلسات حضور می‌یابد. ماده ۱۰- اداره کل می‌تواند با تشخیص معاون حقوقی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به تنقیح قوانین و مقررات از طریق انعقاد قرارداد با بخش خصوصی اقدام نماید. فصل سوم: فرآیند تنقیح ماده ۱۱- تنقیح شامل گردآوری و پالایش قوانین و مقررات و پیشنهاد اصلاح آنها به منظور رفع ابهام، اجمال، تعارض، تداخل، تکرار و تورم قوانین و مقررات می‌باشد که از طریق اقدامات زیر انجام می‌شود: ۱- گردآوری شامل: الف- تفکیک و طبقه‌بندی موضوعی؛ ب- شناسایی و تهیه منابع؛ پ- استخراج و جمع‌آوری مطالب مرتبط؛ ۲- پالایش شامل: الف- درج شناسنامه قوانین و مقررات و هر ماده آنها؛ ب- شناسایی قوانین و مقررات معتبر از غیرمعتبر؛ پ- شناسایی موارد ابهام، اجمال، تکرار تعارض یا نقص؛ ۳- تهیه پیش‌نویس لوایح تنقیحی شامل: الف- مشخص کردن قوانین

غیرمعتبر و اعلام به معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی جهت اعلام نسخ صریح؛ ب- تهیه پیش‌نویس لوایح تفسیری، الحاقی، اصلاحی و یا تمدید مدت قوانین. ماده ۱۳- در تهیه پیش‌نویس لوایح و مقررات باید ضوابط تنقیحی مربوط به عنوان، موضوع، شیوه نگارش، تنظیم فصول، ترتیب مواد، تناسب مواد با عنوان و موضوع تبیین قوانین و مقررات غیرمعتبر در ماده ناسخ و شیوه تهیه مقدمه توجیهی و شرح توجیهی مواد رعایت شود. ماده ۱۳- لوایح تنقیحی پس از تأیید معاون حقوقی به نظر رئیس قوه قضائیه می‌رسد تا در صورت موافقت، مراتب جهت طی مراحل قانونی به مجلس شورای اسلامی اعلام شود. ماده ۱۴- به منظور پالایش و تنقیح شکلی و ماهوی آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و سایر مصوبات مربوط به قوه قضائیه اداره کل نسبت به انجام فرآیند تنقیح اقدام و معاون حقوقی پیشنهادهای اصلاحی را به رئیس قوه قضائیه یا دیگر مراجع تصویب کننده اعلام می‌کند. فصل چهارم: سایر مقررات ماده ۱۵- معاونت منابع انسانی قوه قضائیه مکلف است نسبت به تأمین و آموزش نیروی انسانی مورد نیاز اداره کل اقدام کند. ماده ۱۶- هر سال طبق اعلام معاونت حقوقی قوه قضائیه اعتبار لازم برای اجرای مفاد این آیین‌نامه توسط معاونت راهبردی در بودجه سالانه قوه قضائیه پیش‌بینی می‌شود و در سرجمع اعتبارات معاونت حقوقی تخصیص می‌یابد. ماده ۱۷- این دستورالعمل مشتمل بر ۱۷ ماده و ۱ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۷/۸ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسیده و پس از ابلاغ لازم‌الاجرا است. رئیس قوه قضائیه - سیدابراهیم رئیسی

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب